

ordrer fra overordnede og bortfald af strafansvar. Dette spørgsmål forventes afklaret, inden statuten træder i kraft og domstolen påbegynder sit virke. Det er derfor ikke til hinder for, at Danmark allerede på nuværende tidspunkt ratificerer statuten.

Det bemærkes i øvrigt, at forsvarsministeren den 21. maj 1999 nedsatte et sagkyndigt udvalg, der har fået til opgave at gennemgå den militære straffe- og retsplejelovgivning med henblik på en mulig revision.

7. Samarbejde med domstolen

Deltagerstaternes pligt til at samarbejde med Den Internationale Straffedomstol er i alt væsentligt reguleret i statuttens kapitel 9, der omfatter udlevering og retshjælp, jf. pkt. 8 og 9 nedenfor. Artikel 86 opstiller en almindelig forpligtelse for staterne til at samarbejde fuldt ud med domstolen i dens efterforskning og retsforfølgning af forbrydelser under domstolens jurisdiktion. De øvrige bestemmelser om samarbejde med domstolen må fortolkes i lyset af artikel 86.

De almindelige bestemmelser om samarbejdet findes i artikel 87. F.eks. kan domstolen i henhold til artikel 87, stk. 7, ved en deltagerstats manglende overholdelse af samarbejdspligten afsige kendelse herom og henvise sagen til forsamlingen af deltagerstater eller til FNs sikkerhedsråd.

Efter artikel 87, stk. 1, kan Danmark ved ratifikationen afgive erklæring om, ad hvilken vej anmodninger til Danmark om samarbejde skal oversendes. Hvis der ikke afgives erklæring om dette spørgsmål, følger det af statuten, at anmodninger skal oversendes via diplomatiske kanaler, dvs. gennem den danske udenrigstjeneste. For at bidrage til, at anmodninger fra domstolen om samarbejde kan behandles så hurtigt som muligt, foreslår regeringen, at der i forbindelse med Danmarks ratifikation af statuten afgives en erklæring om, at de pågældende anmodninger om samarbejde kan fremsættes direkte over for Justitsministeriet.

Efter artikel 87, stk. 2, kan Danmark ved ratifikationen afgive erklæring om, på hvilket sprog anmodningerne og eventuelle dokumenter til støtte herfor skal være affattet. Statuten giver for Danmarks vedkommende mulighed for at vælge mellem dansk eller et af domstolens arbejdssprog, der er engelsk og fransk.

Henset til de udgifter, der vil medgå til oversættelse af dokumenter til nationale sprog, og til Den Internationale Straffedomstols forventede ressourcesituation samt for at bidrage til den hurtigst mulige sagsbehandling ved domstolen, foreslår regeringen, at der i forbindelse med Danmarks ratifikation af statuten afgives en erklæring om, at de pågældende anmodninger

og eventuelle dokumenter til støtte herfor kan være affattet på engelsk. Spørgsmålet om, hvorvidt en konkret anmodning eller dele heraf skal oversættes til dansk, vil herefter skulle vurderes af Justitsministeriet i forbindelse med modtagelsen af den pågældende anmodning.

Afgivelse af de nævnte erklæringer udelukker ikke, at Danmark senere kan vælge en anden løsning end den, der er angivet i de oprindelige erklæringer.

Artikel 88 pålægger deltagerstaterne at sikre, at der findes nationale procedurer for de former for samarbejde, der er omfattet af statuttens kapitel 9. Der henvises herom til pkt. 8 og 9 nedenfor om udlevering og retshjælp.

Pligten til at samarbejde med Den Internationale Straffedomstol må afgrænses i overensstemmelse med domstolens jurisdiktion. Det er op til domstolen selv i sidste instans at afgøre, hvorvidt den har jurisdiktion over en given situation, men statuttens artikel 19 giver berørte stater og personer mulighed for at rejse indsigelse mod domstolens jurisdiktion eller en sags antagelighed. Såfremt domstolen behandler en sådan indsigelse, kan den anmodede stat som udgangspunkt udsætte efterkommelsen af en anmodning om samarbejde i henhold til kapitel 9, indtil domstolens afgørelse foreligger, jf. artikel 95.

Hvis domstolens afgørelse går ud på, at domstolen ikke har jurisdiktion i sagen, må deltagerstaternes forpligtelse til at samarbejde med domstolen i den konkrete sag bortfalde. I artikel 86, 89, stk. 2, 90, stk. 2, litra a, og 95 bygger samarbejdsforpligtelsen udtrykkeligt på en forudsætning om, at der er taget stilling til, at sagen kan behandles ved domstolen. Det er i den forbindelse navnlig komplementaritetsprincippet, jf. statuttens artikel 17, der begrænser domstolens adgang til at behandle en sag. Princippet indebærer, at domstolen kun kan behandle en sag, og dermed pålægge deltagerstaterne en konkret samarbejdsforpligtelse, hvis en stat, der har jurisdiktion i sagen, er uvillig eller ude af stand til effektivt at gennemføre efterforskning eller strafforfølgning.

I situationer, hvor domstolen har jurisdiktion, og hvor deltagerstaterne som udgangspunkt har pligt til at samarbejde med domstolen, gøres der enkelte undtagelser fra samarbejdsforpligtelsen. Såfremt efterkommelsen af en anmodning ville kræve, at den anmodede stat handler i strid med en folkeretlig forpligtelse vedrørende immunitet for en tredjestats person eller formuegode, eller hvor udsenderstatens samtykke til at en person kan udleveres til domstolen er påkrævet, men ikke kan opnås, kan domstolen ikke gå videre med anmodningen, jf. statuttens artikel 98.